

RAAD VAN STATE, AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK

VIIe KAMER

A R R E S T

**nr. 249.665 van 1 februari 2021
in de zaak A. 226.132/VII-40.374**

In zake : 1. Kelly CAMBIER
 2. Jacques LEVRAU
 3. Noëlla LAMBERT
 4. Johnny VANTOMME
 5. Christelle VAN MEERHAEGHE
 bijgestaan en vertegenwoordigd door
 advocaat Isabelle Larmuseau
 kantoor houdend te 9000 Gent
 Kasteellaan 141
 bij wie woonplaats wordt gekozen

tegen :

de DEPUTATIE VAN DE PROVINCIERAAD VAN
WEST-VLAANDEREN
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaten Steve Ronse en Thomas Quintens
kantoor houdend te 8500 Kortrijk
Beneluxpark 27B
bij wie woonplaats wordt gekozen

Tussenkommende partij:

1. Franky GALLE
2. Els VANACKERE
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaten Willem Slosse en Stijn Brusselmans
kantoor houdend te 2018 Antwerpen
Mechelsesteenweg 64/201
bij wie woonplaats wordt gekozen

I. Voorwerp van het beroep

1. Het beroep, ingesteld op 12 september 2018, strekt tot de
nietigverklaring van het besluit van de deputatie van de provincieraad van
West-Vlaanderen van 12 juli 2018, waarbij het administratief beroep tegen het

besluit van het college van burgemeester en schepenen van de stad Harelbeke van 20 februari 2018 houdende toekenning van de milieuvergunning voor het wijzigen, uitbreiden en toevoegen van een glastuinbouwbedrijf, gelegen aan de Eerste Aardstraat 30 te Bavikhove (Harelbeke), wordt afgewezen en de beroepen beslissing wordt bevestigd.

II. Verloop van de rechtspleging

2. De verwerende partij heeft een memorie van antwoord en de verzoekende partijen hebben een memorie van wederantwoord ingediend.

Franky Galle en Els Vanackere hebben een verzoekschrift tot tussenkomst ingediend. De tussenkomst is toegestaan bij beschikking van 21 november 2018. De tussenkomende partijen hebben een memorie ingediend.

Eerste auditeur Ronny Vercruyssen heeft een verslag opgesteld.

De verwerende partij heeft een verzoek tot voortzetting van het geding en een laatste memorie ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 14 januari 2021.

Kamervoorzitter Eric Brewaeys heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Laura Vandervoort, die *loco* advocaat Isabelle Larmuseau verschijnt voor de verzoekende partijen, is gehoord.

Eerste auditeur Ronny Vercruyssen heeft een met dit arrest eensluidend advies gegeven.

Er is toepassing gemaakt van de bepalingen op het gebruik der talen, vervat in titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

III. Feiten

3.1. De feitelijke vereniging Galle Franky en Vanackere Els, de huidige tussenkomende partijen, exploiteert aan de Eerste Aardstraat 30 in Bavikhove (Harelbeke) een glastuinbouwbedrijf gespecialiseerd in de teelt van tomaten (productie van ca. 1.000 ton), bestaande uit een serre van ongeveer 21.000 m² of 2,1 ha en een loods van 1.000 m². Hiervoor beschikken de tussenkomende partijen over een milieuvergunning die dateert van 19 november 2015.

Overeenkomstig het Gewestplan en het gemeentelijk ruimtelijk uitvoeringsplan 'Landelijk Gebied rond Bavikhove en Hulste' is dit project gelegen in agrarisch gebied.

3.2. Op 10 november 2017 dienen de tussenkomende partijen een milieuvergunningsaanvraag in, voor een klasse 2-inrichting. Deze aanvraag heeft betrekking op de bestaande site, aangevuld met enkele omliggende percelen. Het volgende wordt aangevraagd:

- ☐ de opslag van 10.000 l olie in 2 bovengrondse, dubbelwandige tanks van elk 5.000 l;
- ☐ 2 WKK-installaties (1*9.588 kW_{th} - 4.400 kW_e en 1*2.500 kW_{th} - 1.052 kW_e);
- ☐ 8 transformatoren (1*5.000 kVA, 1*2.500 kVA en 6*1.600 kVA);
- ☐ accumulatoren (3*6 kW en 20*1,6 kW) (totaal: 50 kW);
- ☐ stalplaatsen voor 25 voertuigen en/of aanhangwagens;
- ☐ 3 compressoren (1*2,2 kW, 2*15kW) en een koelinstallatie (25 kW) (totaal: 57,2 kW);
- ☐ CO2-opslagtank van 10.000 l;
- ☐ opslag van volgende gevaarlijke stoffen:
 - 10.000 kg kalknitraat vast

- 15.000 kg kalknitraat vloeibaar
- 2.700 kg magnesiumnitraat
- 7.000 kg waterstofperoxide
- 6.165 kg salpeterzuur
- 1.288 kg ijzerchelaat
- ☐ opslag van 5.000 kg gevaarlijke stoffen in kleine verpakkingen (sporenelementen, hulpstoffen, ...);
- ☐ opslag van 80 ton kunstmest in vaste en vloeibare vorm;
- ☐ 1 stookinstallatie van 4.652 kW;
- ☐ foliebemaling met een max. debiet van 6m²/u en 25.000m³/j;
- ☐ grondwaterwinning met een max. debiet van 1 m³/u en 5.000 m³/j

3.3. Het college van burgemeester en schepenen van de stad Harelbeke heeft de gevraagde vergunning verleend op 20 februari 2018 met oplegging van enkele bijzondere vergunningsvoorwaarden.

3.4. Op 28 maart 2018 hebben de verzoekende partijen een beroep ingesteld tegen deze beslissing bij de deputatie van de provincieraad van West-Vlaanderen.

3.5. Bij besluit van 12 juli 2018 heeft de deputatie van de provincieraad van West-Vlaanderen vervolgens het beroep ongegrond verklaard en het besluit van het college van burgemeester en schepenen van de stad Harelbeke van 20 februari 2018 bevestigd. Enkel de eerste bijzondere voorwaarde die was opgelegd door het college wordt geschrapt.

Dit is de bestreden beslissing.

Deze beslissing bevat volgende overweging met betrekking tot de waterproblematiek:

“Watertoets

De vertegenwoordigers van het stadsbestuur verklaren dat zij op basis van het huidige aanvraagdossier en het daarop uitgebrachte advies vanwege de provinciale dienst Waterlopen overtuigd zijn dat de watertoets thans wel positief kan beoordeeld worden. Hierna wordt nogmaals duidelijk gemaakt dat de watertoets wel degelijk zonder meer als positief kan worden gekwalificeerd.

De inrichting bevindt zich niet in overstromingsgevoelig gebied en is gesitueerd in het Leiebekken. De betrokken percelen stromen af naar de Karelbeek.

Het project is grotendeels gelegen in een gebied met een moeilijk infiltreerbare bodem. Het infiltreerbare deel van de bodem wordt volledig ingenomen door het serrecomplex waardoor de natuurlijke infiltratie wordt weggenomen.

Er wordt een serrecomplex aangevraagd met een dakoppervlakte van 74.372 m² (7,4 ha). Het regenwater van alle dakoppervlakken wordt opgevangen en afgevoerd naar een foliebassin. Dit foliebassin heeft een inhoud van 23.600 m³ en heeft een overloop naar een tweede foliebassin van 8.200 m³ met bufferende capaciteit. In dit bassin wordt een buffer gecreëerd van 5.850 m³ en wordt een vertraagde afvoer in buizen 200mm voorzien naar een nabijgelegen gracht. Deze watert vervolgens af naar de Karelbeek. Het systeem kan volledig gravitair afwateren naar de Karelbeek.

De Karelbeek word met 3,5 m verbreed langs de Eerste Aardstraat zodat een online buffer wordt gecreëerd van 210 m² (circa 200 m³).

Het beschikbaar watervolume voor het serrebedrijf bedraagt 25.950 m³. Om het serrecomplex op te richten dient een grondverzet van 60.100 m³ te gebeuren. De verhoudingen van ophoging/afgraving is niet gekend en resulteert in een hoogteverschillen van circa 3m met het bestaande maaiveld.

Rond het serrecomplex worden afwateringsgrachten aangelegd. Een deel van het bestaande grachtenstelsel wordt gedempt en wordt gecompenseerd door de nieuw aan te leggen afwateringsgrachten voldoende breed te dimensioneren.

Gelet op de ligging van de inrichting en de voorziene regenwateropvang, wordt er geen bijkomende impact verwacht op de waterhuishouding, zodat kan geconcludeerd worden dat huidige aanvraag geen bijkomend schadelijk effect zal veroorzaken.

Er kan gesteld worden dat het schadelijk effect van de grondwaterwinning op het milieu en op het grondwatersysteem beperkt is.

De Provinciale dienst Waterlopen merkt vooreerst op dat voorliggend project uiteraard een impact op de omgeving heeft en met de nodige omzichtigheid dient behandeld te worden. Daarbij wordt o.m. verwezen naar het gegeven dat dit een waterloop is met een gekende geschiedenis van lokale wateroverlast. Er wordt voor het voorliggende project vervolgens zonder meer een gunstig advies uitgebracht, waarbij in de marge en terecht ook wordt gesteld dat aanvrager bezwaarlijk alleen niet Verantwoordelijk kan gehouden worden voor de volledige oppervlaktewaterproblematiek. Het voorliggende project zelf werd grondig onderzocht en finaal wordt op

een onderbouwde manier door de betrokken dienst gesteld dat de watertoets ingevolge dit project wel degelijk gunstig is. Het advies stelt wel dat daarbij rekening dient gehouden te worden met volgende voorwaarden

- De ruimtelijke impact op de waterhuishouding is heel groot door het voorzien van 93.016 m² oppervlakte op één peil op een helling naar de Karelbeek, die gekend is als wateroverlastgevoelig. Het water van de gecreëerde dakoppervlakte wordt opgevangen en gebufferd met overcapaciteit (600 m³/ha), maar de impact op de bestaande afwateringsstructuren is navenant.

- De bestaande afwateringstructuren (grachten) moeten behouden blijven en moeten aangepast worden naar de grachten met een bodembreedte van min 0,70 m met taluds onder 6/4 (minimum) om de afwatering rond het perceel op te vangen. Hierbij mag het aangrenzende perceel niet verzwaard worden door deze aanpassing. Deze structuren zijn essentieel om het oppervlaktewater van de grote omgeving rond het complex tot aan de waterloop te brengen.

- De bestaande erfdienstbaarheidstrook van 5 m langs de beide oevers (randen van de overwelving) van de waterloop blijft behouden en moet vrij blijven van alle aanplanting, bebouwing en reliëfwijziging.

- Afrasteringen langs de beek mogen max. 1,5 m hoog zijn en moeten op min. 1 m vanaf de taludinsteek van de waterloop geplaatst worden: Er moet een (afsluitbare) doorgang zijn van minstens 4 m thv de perceelsgrenzen.

- Ophogingen binnen de 5m-onderhoudstrook worden niet toegelaten. Teneinde onderhoudswerken aan de waterloop uit te voeren dient de onderhoudstrook vanaf de huidige taludinsteek een vlak verloop (horizontaal) te hebben en dit over de volledige breedte van deze 5 m-onderhoudstrook. (huidige taludinsteek = plaats van dek op van de talud zoals nu vastgesteld).

- De verbreding dient te worden voorzien van een stroomprofiel, versterkt in eikenhouten palen diameter 80/120 rechthoekig, lengte 2 m) met een enkele eikenhouten plank (0,04 m x 0,20 m x 2 m) en een bodembreedte van 1 m

- Het beekprofiel wordt voorzien met taluds onder 6/4

Die voorwaarden zijn terug te vinden in het bestreden besluit. Met dit alles moet het mogelijk zijn om het project te realiseren zonder onaanvaardbare negatieve impact op de waterhuishouding.

De beroepers wijzen er op dat het stadsbestuur blijkbaar zelf twijfelt aan de gunstige watertoets en a.h.w. een opschortende milieuvergunning heeft verleend door een bijkomend positief advies verplicht te voorzien in de loop van de uitbating.

Dit is een terechte opmerking, opschortende milieuvergunningsvoorwaarden zijn niet wettelijk. Ofwel verleent een overheid een uitvoerbare milieuvergunning, ofwel weigert ze die.

Bovenstaand werd echter uitgebreid gemotiveerd dat het advies van de Provinciale Dienst Waterlopen voldoende duidelijk is en afdoende garanties biedt inzake de watertoets, en dat de nodige bijzondere voorwaarden hieromtrent zijn voorzien. Het komt het bedrijf toe om die voorwaarden nauwgezet na te komen en de naleving ervan is uiteraard aan het nodige toezicht onderworpen. Niets belet dat de toezichthoudende

instantie hierbij beroep doet op de ondersteuning door de provinciale dienst Waterlopen”.

3.6. De uitvoering van de bestreden beslissing vereist eveneens een stedenbouwkundige of omgevingsvergunning. Deze werd verkregen van de deputatie van de provincieraad van West-Vlaanderen op 28 juni 2018. Hiertegen werd door de huidige verzoekende partijen een beroep tot schorsing en tot vernietiging ingediend bij de Raad voor Vergunningsbetwistingen, die bij arrest van 4 december 2018 (RvVv-S-1819-0388) overging tot de schorsing en bij arrest van 16 april 2020 (RvVb-A-1920.0740) tot de nietigverklaring van deze stedenbouwkundige vergunning. De redenen van deze vernietiging waren van architecturale aard en een gebrekkige motivering van de waterparagraaf.

IV. Ontvankelijkheid van het beroep

4. De tussenkomenende partijen verklaren dat zij afstand doen van de vergunning. Hoewel het beroep daardoor zonder voorwerp is, past het, voor de duidelijkheid van het rechtsverkeer, de bestreden beslissing te vernietigen.

V. Onderzoek van de middelen

Eerste middel

Standpunten van de partijen

5. De verzoekende partijen voeren de schending aan van de artikelen 4, 6, 4° en 8, §1 en §2, 2° lid van het decreet van 18 juli 2003 betreffende het integraal waterbeleid (hierna DIWB), van artikel 3 van het besluit van de Vlaamse regering van 20 juli 2006 tot vaststelling van nadere regels voor de toepassing van de watertoets, van de artikelen 2 en 3 van de wet van 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van de bestuurshandelingen (hierna: motiveringswet) en van de beginselen van behoorlijk bestuur, inzonderheid de materiële motiveringsplicht en het zorgvuldigheidsbeginsel.

In de bestreden beslissing is een paragraaf inzake waterhuishouding opgenomen, waarbij wordt verwezen naar het voorwaardelijk gunstig advies van de provinciale dienst Waterlopen. Evenwel moet deze beoordeling als kennelijk onredelijk worden beschouwd, daar zij blijkt te zijn gesteund op foutieve of op zijn minst onzorgvuldig vastgestelde gegevens.

Er kan volgens de verzoekende partijen enkel besloten worden dat in de huidige omstandigheden de watertoets niet kan geacht worden te zijn doorstaan en dat de deputatie van de provincieraad van West-Vlaanderen op onwettige wijze het beroepschrift heeft afgewezen en zonder draagkrachtige en afdoende motivering de vergunning heeft verleend met weglating van de opgelegde eerste bijzondere voorwaarde.

6. De verwerende en de tussenkomenende partijen wijzen op het eerste advies van de provinciale Dienst Waterlopen dat voorwaardelijk gunstig is. In tegenstelling tot wat de verzoekende partijen betogen wordt in dit advies niet gesteld dat het project negatieve effecten zal creëren. Er wordt enkel gesteld dat het project “een nadrukkelijke impact op de omgeving” heeft. Het bestaan van een zekere impact kan evident niet gelijkgesteld worden met de aanwezigheid van betekenisvolle negatieve effecten.

Voorts heeft de aanvrager alles in het werk gesteld om aan alle verplichtingen inzake de watertoets te voldoen. Hij heeft zelfs meer verregaande ingrepen gedaan dan wat wettelijk noodzakelijk is.

Met hun kritiek slagen de verzoekende partijen er niet in om aan te tonen dat de aangehaalde voorschriften en beginselen zouden zijn geschonden.

Beoordeling

7. Uit de feiten die aan de bestreden beslissing ten grondslag liggen blijkt dat in de loop van de vergunningsaanvragen die er zijn geweest voor het beoogde project, zowel op milieu als op stedenbouwwlak, er sprake is van meerdere adviezen die door de provinciale dienst Waterlopen werden verstrekt. Uit deze adviezen kwam steeds naar voren dat er sprake was van effecten op de in de onmiddellijke en ruimere omgeving aanwezige oppervlaktewateren. Hoewel de nagestreefde doelstellingen en beoordelingscriteria verschillen tussen een milieuvergunning en een stedenbouwkundige vergunning, zijn beide vergunningen onderworpen aan de regels van het DIWB en de daar voorziene watertoets. Uit de voorgelegde adviezen inzake deze problematiek, moet worden afgeleid dat steeds sprake was van effecten op de oppervlaktewateren en dat met name de Karelbeek een wateroverlastgevoelige waterloop betreft. Zoals de Raad voor Vergunningsbetwistingen in haar arrest ten aanzien van de stedenbouwkundige vergunning voor hetzelfde project opmerkt, rijzen ook ten aanzien van de huidige bestreden beslissing vragen met betrekking tot het besluit dat de aanvraag, in het licht van de opgelegde bijzondere voorwaarden, ondanks het grootschalig ruimtebeslag en de bijkomende dakoppervlakte de erkende problematiek van wateroverlast niet verergert en geen schadelijke effecten voor de waterhuishouding als bedoeld in artikel 3, § 2, 17° DIWB genereert. Uit de bestreden beslissing kan alleszins geen gedegen verantwoording hiervoor worden afgeleid.

Het eerste middel is gegrond.

BESLISSING

1. De Raad van State vernietigt het besluit van de deputatie van de provincieraad van West-Vlaanderen van 12 juli 2018, waarbij het administratief beroep tegen het besluit van het college van burgemeester en schepenen van de stad Harelbeke van 20 februari 2018 houdende toekenning van de milieuvergunning voor het wijzigen, uitbreiden en toevoegen van een glastuinbouwbedrijf, gelegen aan de Eerste Aardstraat 30 te Bavikhove (Harelbeke), wordt afgewezen en de beroepen beslissing wordt bevestigd.

2. Dit arrest dient bij uittreksel te worden bekendgemaakt op dezelfde wijze als het vernietigde besluit.

3. De verwerende partij wordt verwezen in de kosten van het beroep tot nietigverklaring, begroot op een rolrecht van 1000 euro, een bijdrage van 100 euro en een rechtsplegingsvergoeding van 700 euro, die verschuldigd is aan de verzoekende partijen.

De tussenkomende partijen worden verwezen in de kosten van de tussenkomst, begroot op 300 euro.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van een februari tweeduizend eenentwintig, door de Raad van State, VIIe kamer, samengesteld uit:

Eric Brewaeys,	kamervoorzitter,
Pierre Lefranc,	staatsraad,
Peter Sourbron,	staatsraad,
bijgestaan door	
Bart Tettelin,	griffier.

De griffier

De voorzitter

Bart Tettelin

Eric Brewaeys